

TONE TRDAN:

Od Ribn'ce do Rakitn'ce

»Hi—hod — — se je oglasil Ivan za Primovževo hišo in počil z bičem, da je Nosanka kar na glas zavpila.

»Jezus — Marija! — Hvala bogu!« je še dodala, ko je zagledala krave pred seboj. To sta bili le dve in Ivanova Ivan je namreč čakal Matevžka. Ko ga pa ni bilo, je pognal in šel domov. Nosanka, ki ga je prav tu srečala, ga je vsa onemela vprašala:

»Kje sta pa Matevžek in Vinko?« in je z grozo opazila, da ni telice. Razne zle slutnje so jo obšle. Marsikaj si je predstavljala.

»Telica je ušla«, je pojasnil Ivan, ko ni mogel več tajiti. »Iščeta jo«, je še dodal in izginil za vogalom.

Iz veže je stopil Primož. Stemnilo se je. Vinko in Tone sta prišla tiho in boječe domov.

»Mati, telica je ušla, pa sva tako pazila na krave...« je ihtel Vinko. Zdaj šele je tudi njega prav zares zaskrbelo in se ni mogel držati solz. Tone se je priliznjeno prismukal v hišo, da bi ne vedeli, kje je bil tako dolgo.

»Zdaj bom še ob živinče radi tega smrkvavca, radi tega lenuha!« si je s predpasnikom brisala solze uboga Nosanka.

Tisti večer je z Vinkom in Primožem iskala teličko. Toliko skrbi svoj živ dan ni prestala. Matevžka ni bilo od nikoder.

Prišlo je še nekaj mož, ki so pomagali Nosanki. Preiskali so vse rupe in luknje za vasjo, po senožeti po polju in po travnikih. Končno so jo našli doma za vrtom na sosedovem zeljniku. Pritekla je bila sama domov, ter legla med sosedov zeljnik in Španovo ajdo.

Konec je bilo skrbi. Vinko jo je peljal domov v hlev, jo napojil ter hotel spat. Toda tudi tokrat je žvižgala leskovka, da je Vinko kar odskakoval. Mati se je bila razburila do kraja.

»Onega grduna šaka še hujše. Tak potopač naj bi pri naši hiši jedel!« Stara muca je čutila, da gospodinja v nagli je-

zi lahko tudi njo osmudi, zato se je tiho splazila na podstrežje in predla na skrinji ob toplém dimniku.

Vinka je pekla vest veliko bolj od »klobas« ki jih je dobil od leskovke. Vedel je da bo nagnala Matevžka po njegovi krivdi.

»Kje je oni raztrganec?«

»Ne vema«, je komaj prišel do besede.

»Gotovo je šel domov, ker se je bal pred moje oči«, se je zvito nasmehnila Nosanka, misleč: »Boš že še prišel v moje kremplje, ne bo mu odpuščeno.«

Matevžek je blodil nekaj časa po njivah. Ko je videl, da je vsak trud zaman, je obupal in ni več iskal. »Domov ne grem, kaj bi si mislil oče? K Nosanki me ne bo več«, je modroval, ko je na cesti za vasjo sedel na občestni kamen ter premišljeval, kam bi šel.

V zvoniku je udarilo. Matevžek je štel. Deset. »Pozno je«, se je prestrašil. Zavil je mimo kapelice in hodil po vasi. Tu pa tam je ugasnila luč. Strah ga je postalo in zeblo ga je. Tudi po želodčku so se mu delale pajčevine. Tako je včasih tarnal strič Rok. Sedaj se je tega spomnil. Matevžek.

Zvezde so žarele na nebu. Nastala je krasna jesenska noč. Pri Nosankinih je postal Luč ni bilo. »Spat so šli«, je pomislil, se naslonil na ograjo in zaokal. Pošastne sence so mu križale pot, ko je šel na vrt. Tam je bil na pol strohne hlod. Svetil se je. Matevžek je vedel, da se ponoči svetlika les, ali vseeno ga je bilo strah.

Kam naj gre? V hlev na ležišče? Ne! »V skedenj grem in zjutraj zgodaj zapustim ležišče, ter grem k očetu in mu povem vse«, je razmišljal in krenil v šupo.

»Toliko skrbijo zame, da me niti ne počakajo z večerjo«, je pomislil, ko se je vlegel spat.

Dolgo ni zatisnil očesa. Mesec mu je svetil skozi špranje ravno v obraz. Bled in shujšan ter lačen je bil.

Matevžek je pomislil na Vinka in tovariše, na teličko, ki je sigurno že v hlevu... Tako se je sam tolažil — in zaspal.

V daljavi je lajal pes.

9.

Ura je bila že osem, ko se je prebudil Sonce je bil že visoko na nebu. Pomel si je oči ter pokukal ven. Niti ganiti si ni upal.

Vinko je stopil v skedenj po rezanico za živino ker Matevžka le ni bilo od nikoder. Tako mu je vešela mati. Ko je nabasal koš, se je nekdo poltiho oglasil:

»Vinko! Vinko!«

»Glej ga, kaj pa ti tukaj?« se je prestrašil Vinko, da mu je koš padel z rame.

Matevžek si je otepal semene bilke z obleke in molčal.

»Domov grem!« je odgovoril na ponovno vprašanje in debela solza mu je pomočila blede lice ter padla na tla.

»Prosi mater odpuščanja, pa bo vse dobro. Če te malo ošvrkne, nič za to, saj je tudi mene« je vendar enkrat povedal resnico Vinko in hotel spraviti Matevžka v dobro voljo.

»Ne, Vinko, jaz grem k očetu in njegaj prosim odpuščanja«, se je utrgalo Matevžku iz prsi in zajokal je na glas. Bilo mu je, kot bi se ves svet zrušil na njega, kot bi vsi s prstom kazali nanj: »Glejte postopača pa razcapanca... služil, pa lenobo pase, živino zanemarlja — — —«

Obrisal si je lica z rokavi in pogledal ven, če ni morda kje v bližini Nosanke. Nato je odhitel za kozolcem mimo sosedovega vrta za vasjo domov k očetu.

Oče je ravno tesal jelovo deblo, da bi napravil tram. Z njim bo podprl vogel hleva, ki se je že nagibal na eno stran.

Matevžek je stopil pred očeta in — zajokal.

»Kaj pa je že spet?« je vprašal oče malo osorno, »si že kakšno neumnost napravil.«

»Oče, jaz bom ostal doma. Nič več ne bom služil«, je komaj spregovoril in gledal v tla.

»Kaj je bilo?« je vprašal oče.

»Nič. Telica mi je včeraj ušla na polje in nisem je mogel najti. Vem, da bi me Nosanka zapodila, pa sem rajši

sam prišel domov. Res nisem prav nič kriv, jaz že ne...« Matevžek se je zlagal. Vsega ni povedal. Toda takoj mu je bilo žal in povedal je skoraj vse. Povedal je tudi, kako je pustil na paši živino.

»Tak si postal!« se je zadržal oče Matevžek se je kar začudil, ker ni bil vajen tako trdih besed iz očetovih ust.

»Oče, odpustite saj se bom poboljšal. Jaz ne bom več služil. Učit se grem. Pa naj bo kar hoče«, je prosil Matevžek.

Oče Matevž je bil dober, predober. Všeč mu je bilo da je sin tako odkrit in ni ničesar prikrival. Ni se kregal. Lepo ga je poučil in mu vse odpustil. Vedel je, da tam ni bila družba zanj. Res bi bilo veliko boljše, da bi se učil kakšne obrti, kar ga je veselilo že od nekdaj.

Tako je Matevžek ostal doma. Delal je skupaj z očetom. Povsod mu je pomagala Spet se je začelo tisto življenje, kot poprej. Preden je šel k Nosanki. Le ob nedeljah je bil prost. Takrat je seveda prišel v družbo vaških vrstnikov in vedno je bil pravočasno doma, da je nakrmil konjička.

Bilo je opoldne, ko so se otroci vračali iz šole. Tone in Ivan, ki ju po onem dogodku na paši ni bilo zelo dolgo na spregled, sta prišla vsa vesela k Vinku in se krohotala do solz.

»Matevžek!« je poklical Tone pod oknom.

Ta je ravno otepal krompir v obličah s solato. Pogledal je skozi okno.

»Ha-ha-ha — — —«

»Hi-hi-hi — — —«

»Kaj pa je?« je jezen vprašal Matevžek, misleč, da so sigurno napravili spet kakšno nemunst.

»Danes sem pokazal v šoli gospodu učitelju one kosti, ki sta jih z Vinkom našla v jami. ha-ha-ha«, se je oči srca nasmejal Tone in spravil v smeh še Ivana.

»No, kaj so rekli?« je radovedno vprašal Matevžek.

»Hi-hi-hi — — —«

»Gospod so rekli — — —« ni mogel nadaljevati Tone, ker se je kar topil od smeha.

»Pojta se soliti!«

»Gospod so rekli, da so te kosti od navadnega srnjaka, ki je po nesreči padel v tisto jamo.

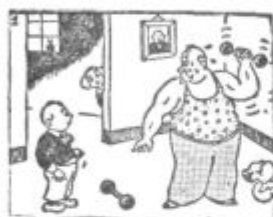
»Ha, ha, ha — — —«

(Dalje prihodnjik.)

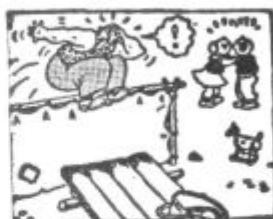
Zanimiva tekma

V skokih tamkaj bova tekmovala,
kdo kaj zmore, javno pokazala.
Peter se za tekmo ves razvnamo...

Peter telovadi in vzdiguje
ročke težke — vse ga občuduje.
Mali Janko predenj se postavi;

Metika razsodniško čast prevzema,
zvito se namuzne in določi:
»Kdor starejši je, naj prvi skočile

dè mu: »Če si telovadec pravi,
pojdi z mano na dvorišče,
kjer pripravljeno je skakališče!

Peter na ta predlog nič ne reča,
zaleti se na vso moč in steče
v past, ki je prežala za pregrado...
Bunke, praske prejme za nagrado.

Lojze Zupanc:

Zbadljivke

Belokranjske

Peter, Peter kokošar,
goni muhe na majar;
na majaru nikogar,
samo muha in komar.
Komar muho pod pazduho,
muha Petra za ramena...
vsi trije v kolod

Jože, Jože,
vozi na trg kože;
kano Jože obrne,
tamo voz se zvrnel

Katarina, Katarina,
vozi iz trtja bučo vina.
Bučo na kola,
pred kola ojarmi vola.
Katarina voli obrne,
v drago kola zvrne;
buča se razbije,
vino se razlije...

Šel je med cigane

Branko je plavolas deček in očke ima modre kot nebo. Velik siromaček je, zakaj mati mu je bila že pred leti umrla. Oče se je v drugič poročil in mačeha ni marala Branka. Mnogokrat je moral lačen leči spat in marsikdaj je bil po krivici kaznovan.

Pa so prišli v vas cigani in Branko jih je gledal in občudoval. Opazoval je njihove konje in se igral z njihovimi umazanimi otroci, ki so bili vsi temnopolti in kodrolasasti. Cigani so si postavili pred vasjo na velikem travniku svoje šotore. Kmalu so zapazili Branka, kako jih je ogledoval in vprašali so ga, če ne bi hotel iti z njimi.

Branko je nekaj časa premišljeval. Doma je bilo vse tako žalostno. Mačeha ga ni marala in očka je bil vedno tako zaposlen. Cigani pa so bili ljubeznivi in prijazni. Dali so mu kruha in stara ciganka ga je pobožala po laseh. Branko ni dolgo okleval. Sklenil je, da pojde z njimi po svetu.

In res; drugo jutro, ko sta oče in mačeha še spala, se je Branko tiho splazil iz sobe in odhitel v ciganski tabor. Tam so ga pristrčno sprejeli. Cigani so pospravili svoje šotore, vpregli konje pred vozove in šli so. Pred njimi se je vila dolga bela cesta in sonce se je prijazno smejal na nebu.

Medtem se je mačeha zbudila. Ko je pogledala na Brankovo posteljico, je videla, da je bila že prazna. »Bog ve, kje se potepal, si je mislila in sklenila, da ga nabije, ko se vrne. A Branko se ni vrnil. Ko se je zmračilo je vprašal očke: »Hej, žena, kje je moj sin? Nisem ga še videl danes!«

Žena pa je odvrnila: »Gotovo se je kje zakasnil. Nič prida ga ni. Če le more se potepa naokoli!«

Oče ni ničesar odgovoril. Gledal je pred se in tako tesno mu je bilo v srcu. Ure so minevale. A Branka ni bilo od nikoder. Oče je vzel leščerbo in se napotil v gozd, da poišče sina. Mačeha je stala pred hišo in zdaj pa zdaj klicala: »Branko!« Minula je noč in zvezde so počasi bledele na nebu. Oče se je ves izmučen in obupan vrnil domov. A ko je odprl hišna vrata in za gledal mačeho sedeti ob mizi, mu je ugasnil zadnji up.

»Joj, da bi vedel, kje je moje detelo!« je vzkljknil in solze so se zableščale v njegovih očeh. Mačeha pa je dejala: »Kaj boš vzdihoval! Vesel bodi, da se

rešiva nadlegel. Kaj bi nama Branko; samo stroške imava z njimi!«

»Molči, brezsrčnica!« je zdajci zakričal oče. »Kaj bi nama, praviš? Moj sin jel. Moja kril. Sramuj se za svoje besede. Zasužila bi, da te na mestu spodim iz hiše!«

Tisti mah so se odprla vrata in Branko je pal očetu okoli vratu. Oče ga je objel in vprašal: »Povej, kje si bil? Zakaj si odšel?«

Branko je glasno zahtel in skril obraz na očetovih prsih. »Glej očka,« je dejal, »doma nisem imel več obstanke. Bil si vedno odsoten in zaposlen, a mačeha je grdo ravnala z menoj. Neštokrat me je podila od hiše. Pa so prišli cigani v vas in rekli, naj grem z njimi. In sem šel. A ko smo prišli do mesta se mi je stožilo po tebi in po domu. Poslovil sem se od ciganov in zdaj sem se vrnil domov. Joj očka, odpusti mi, da sem te s tem razžalil. Pred vrati sem slišal, da ti je bilo hudo, ker me ni bilo domov!«

Očka je tesno privil Branka k sebi. Iztegnil je roko in velel mačehi: »Še to uro zapustiš hišo. Kako si mogla mučiti mojega sina?!«

Branko pa je prosil: »Nikar, očka, nikar! Saj morda ni mislila tako slabo!« In mačeha je padla na kolena in prosila milosti. Obljubila je, da bo odslej dobra z Brankom in očke ji je odpustil.

Od tistih dob se je mačeha vsa izpremenila. Vzljubila je Branka, ker je bila spoznala njegovo dobro srce. Tako so živeli srečno in zadovoljno pod eno streho in v njihovem domu sta vladala mir in ljubezen.

Vrabček v papigini kletki

Pred nekaj leti sem imel dve mali zeleni papigi. Sedeli sta v svoji kletki in prijetno ju je bilo gledati. Vrata kletke so bila vedno odprta in papigi sta šli časih na izprehod po sobi. Vselej sta se spet sami vrnila v kletko.

Moja papigi nista bili navadni papigi; ne, bili sta olikani in zelo gosposki. Da, tega vam ne smem pozabiti povedati. Tudi zelo gizdavi sta bili. Po cele ure sta se česali druga drugo.

Nekega dne sta sedeli papigi kakor običajno na svojih paličicah v kletki.

Skozi odprto okno je priletel v sobo mlad vrabček. Ujela sem vrabčka, ki je strašno kričal, in ga posadila v papigino kletko. Radovedna sem bila, kako se bosta vedli moji papigi.

Vrabček pa ni bil ohlkan in fin. Prav nedostojno se je vedel. Frfotal je po kletki na okoli, razmetaval pesek, prevrnil skodelico za vodo in kričal.

Papigi sta ostali skoro pet minut mirni na svojem mestu in ogledovali vrabčka. Bili sta vljudni kakor vedno. Po petih minutah pa je splezala ena izmed njiju počasi s paličice navzdol. Najprej se je oprijela paličice s kljunom, potem z nogo in tako je šlo dalje: Kljun — noga — kljun — noga. Zdajci jo je ubrala za njo še druga papiga.

Ko sta prispeli na dno kletke, sta z veliko nečnostjo prijeli vrabčka s kljunčkoma in splezali z njim na vrh paličice. Zelo previdno sta se splazili do odprtih vrat in ga dobesedno vrgli ven.

Odprla sem okno sobe in vrabček je sfrčal pod milo nebo.

Moji papigi pa sta si jeli čistiti kljunčka. Potem sta spet počesali druga drugo. Ko je bilo tudi to delo opravljeno, sta spet mirno sedeli druga poleg druge, kakor da se ni bilo nič zgodilo.

Najdragocenejši kamni

Pred mnogimi leti je prisel neki plemič k francoskemu kralju in mu razkazal svoj plašč. Ves je bil posut z dragimi biseri in povezen z zlatimi nitmi.

»To je prekrasno delo,« je rekel kralj, »a kaksne koristnosti imate od tega dragega kamenja?«

»Veličanstvo, ali ne veste, da je njegova vrednost ogromna in da je ta zavest lastniku v veliko veselje?«

»Prav imate! Vendar vam jaz lahko pokažem dva kamna, ki sta mnogo večje vrednosti. A vkljub temu sem plačal zanje samo 50 frankov, neseta mi pa vsaj 500 frankov na leto.«

»Nu, to bi pa rad videl! Ali mi jih pokažete?«

»Da, prijatelj, pridite z menoj!«

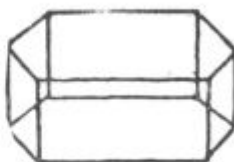
In kralj je odvedel plemiča v mlin. Tu mu pokazal dva mlinska kamna, rekoč:

»Nu, zdaj povejte, ali vam prinašajo dragi kamni na vašem plašču toliko koristi kakor meni ta mlinska kamna. In priznajte, ali nista ta dva kamna mnogo dragocenejša?«

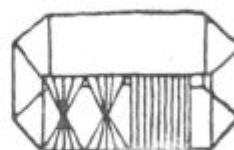
Koški za kruh in sadje

V gospodinjstvu je neobhodno potreben košek za kruh ali sadje in mali »Jutrovčki« ga lahko sami napravijo.

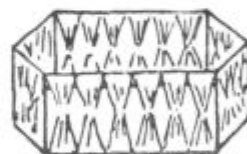
Za dno koška vzemi tenko desko, oblika in velikost je poljubna, lahko je šesterokotnik, pravokotnik, elipsa ali pa krog. Deščico lepo obreži in postrugaj, da bo popolnoma gladka. Nato napravi obod. Za to vzemi nekaj tenkih

I.

II.

III.

vrbovih šib za okrogle oblike, za pravokotnik pa so primerne tudi tenke palčice smrekovega lesa. Palčice ne smejo biti debelejšje v premeru kakor 1 cm. Iz palčic napravi okvir, ki se bo prilagal dnu, visok naj bo 5 do 8 cm. V vogalih pritrđi navpične palčice, da bo okvir trdno stal (glej sliko 1).

Okvir zbij s prav majhnimi žebjičkami in ga trdno ovij z rafijo, ne smeš pa ga še pritrđiti na dno. Pri ovijanju pazi, da pokriješ ves les. Nato izberi široke trake rafije in jo polagaj navpično čez okvir, da bo ležal tesno trak pri traku. Veži trake vedno na notranji strani koška. Ko imaš ves okvir ovit, vzemi kos rafije in zveži po pet in pet trakov skupaj na notranji strani (glej sliko 2.) Lahko pa prepleteš trake kakor prepletajo deklice živi rob pri ročnih delih. Ko si to izgotovil, pribij obod na dno in košek je gotov, kakor kaže slika 3.

Jutrovčki pišejo

Dragi stric Matic! Danes, ko ti pošiljam odgovor na tvoj natečaj, se ti obenem prav toplo zahvaljujem za poslano knjižno nagrado. Komaj sem dobil knjigo v roke, sem jo takoj prečital. Torej sedaj ti odgovarjam na tvoj natečaj. Najlepše mesto naše lepe in široke domovine se mi zdi naša bela Ljubljana. Še vedno se mi zdi Ljubljana najlepše mesto, kar sem jih kedaj videl. Zdravo! Prav prisrčno te pozdravlja

Janko Korene, uč. I.a r. viš. nar. šole v Ševnici

Dragi stric Matic! Po dolgem času se ti zopet oglašam. Tvoj natečaj: »kaj bi rada postala ko bom velika« mi je zelo všeč. Dnevi tečejo in kmalu pride čas, ko bo treba misliti na bodočnost. Vedno gojim v srcu željo, da bi postala šivilja. Posebno še, ker imam do tega poklica veliko veselje. Ze sedaj rada šivam in krpam. Če znam za sebe šivat je dobro. Mogoče se mi bo ta želja uresničila, če pa ne bom šivilja, bom pa šla služiti. Pozdravljam vse Jutrovčke, posebno pa Tebe.

Micika Cvirn, uč. 7. r. Blanca ob Savi.

Dragi stric Matic! Danes se tudi jaz oglašam v Tvojem koticu. Majhen sem in rad se igram. Sedaj v zimskem času so mi največje veselje sanke. Če je le mogoče se zmuznem k otrokom, se sankamo in kepamo, da je veselje. Če se kateri kaj ponesreči, ne izgubi poguma. Ko bi nas videl, stric Matic, kako smo razposajeni. Letos bom hvala se dovolj naužil zimskega veselja. Sedaj pa končam in Te prosim, če je mogoče, da me objaviš. Te lepo pozdravlja

Mihče Cvirn, II. razr. Blanca

Dragi stric Matic! Tudi jaz se hočem pridružiti, da razodenem svoje želje. Rad pomagam doma. Delo na polju in pri živini mi vzbuja veliko veselje, posebno rad oskrbujem živino. Imamo mladega telička, katerega krnim sam. Pomagal bom staremu pri domačem opraviilu in jim kolikor bom mogel lajšal skrb in težave, ki jih ta-rejo v teh težkih časih. Tudi to je po-

klie in sem z njim prav zadovoljen. Upam, da ne boš zavrzel mojega skromnega spisa.

Andrejče Cvirn, V. razr. Blanca.

Moja najljubša igrača. Čeravno sem že precej velika, mi je še vedno najljubša igrača punčka, ki sem jo dobila kot darilo od božička, ko sem bila stara šele 5 let. Največje veselje imam z njo takrat, kadar ji lahko delam oblekce. Ima jih že zelo veliko. Kadar ji oblečem najlepšo oblekco, se zdi komu, da je živa, saj sedi na otomani med blazinami kot prava »gospodična«. Če ti bo ugajalo, se bom oglasila še večkrat. Te pozdravlja in Ti vošči veselo novo leto.

Miljenka Dolinar, uč. I.b viš. lj. nar. šole v Trbovljah I.

Stric Matic. Moja najljubša igrača je šah. Ko igram, si v najbolj napeti igri domišljam, da sem vrhovni poveljnik Kitajske vojske. Z velikim naporom se borim za Kitajske pravice. Na žalost se včasih zgodi, da zmaga močnejši nasprotnik — nad pravico. Lepo Te pozdravlja

Novotny Boguslav, dij. I.a real. gimn. v Mariboru

Dragi stric Matic! Najlepša hvala za knjigo, katero si mi poslal. Sedaj Ti bom pa napisala odgovor na Tvoj novi natečaj. Dolgo sem premišljevala, za katero vprašanje naj se odločim. No, in odločila sem se za drugo vprašanje. To vprašanje mi je najljubše, ker sem za igrače prevelika, potovala pa še nisem, zato Ti ne morem odgovoriti na Tvoje tretje vprašanje.

Kakor rečeno: kaj bom postala, ko bom velika? Najraje bi bila živinozdravnica. Nenavaden poklic ali ne? Toda jaz ljubim živali in bi jim zelo rada pomagala v njihovi bolezni. Mnogokrat vidim kakšno živalco, kako se muči, pa ji nihče ne pomaga. Vidiš, jaz bi ji pa pomagala, če bi vedela, kako. A tega žalibog ne vem. Ko bom velika, bom pa že vedela in bom tem ubogim živalicam radi volje pomagala. Najlepše Te pozdravlja

Tatjana Brus, uč. III.a razr. II drž. re. al. gim. v Ljubljani, Sv. Florijana ul. 38

Dragi stric Matic! Danes se prvič oglašam v Mladem Jutru. Dolgo sem se že pripravljala, da ti odpišem, a danes ti pišem par vrstic. Mi imamo štajerske kokoši. Mama je dala meni eno štajerko Zelo so lepe. Dobili smo jih iz Ljubljane. Teta jih je prinesla, ko so bile stare 1 dan. Nosila jih je v škatli in so vso pot čivkale. Zelo se je jezila z njimi. Zrasle so brez kohlje. Mama in jaz sva jim kopali zemljo, male pipike pa so skakale in prebirale črvičke. Zelo so bile požrešne in so hitro rasle. Nekega dne pa je nekdo stopil eni piški na nogo ter ji jo strl. Ubožica je ležala na tleh in milo gledala. Ni mogla hoditi; nogica pa je mrtvo ležala ob njej. Midve z mamo sva jo nesli v kuhinjo, ji trdo prevežali nožico med zobotrebce. Krmila sem jo sama. Kako hvaležno me je vedno gledala, ko sem ji dajala hrano. Dolgo ni mogla iz svoje škatle. Ko je začela hoditi, je šepala in skakala po eni nogi. Sedaj pa je že velika in bo kmalu nesla jajca. Upam, da ne boš moje pišence vrgel v koš.

*Bregant Martina, uč. III. razreda
Št. Janž, p. Meža.*

Dragi stric Matic! Na Tvoj natečaj Ti odgovarjam na drugo vprašanje: »Kaj bi rada postala, ko bom velika?« Najraje bi bila profesorica risanja, zgodovine ali francoščine. Doma se gremo včasih šolo in sem skoro vedno jaz učiteljica. Ali moji učenci (Jurček, Tanja, najini punčki in Jurčkov fantek) so zelo nemirni in neposlušni. Rada bi imela resne učence, da bi jih učila zgodovino. Ta mi je bila najljubši predmet v osnovni šoli. Sedaj pa me zelo zanima francoščina in latinščina. Tudi rišem rada. Morda se mi želja, da postanem profesorica, izpolni. Pri srčno Te pozdravlja

*Ljubica Brus, dijakinja 1.a r. drž. klas
gimn. Ljubljana, sv. Florijana ul 38*

Od pastirice do cesarice

Zivel je nekoč car, ki je imel pred svojim dvorom velik kamen. Pa pade carju lepega dne v glavo in da razglasiti po vsej ruski državi: »Kdor mi zakolje kamen pred dvorom, ga postavim za svojega prvega dvorjanika.« Od vseh strani so prišli pogumni in močni fanti. Toda kamna ni mogel nihče zaklati.

Sploh so se jako čudili, kako meni car, da bi se dal mrtvi trdi kamen zaklati.

V neki daljni vasi pa je živela pogumna in bistra pastirica. Ko je čula carjev razglas, se je preoblekla v fanta in se podala pred carja, rekoč: »Svitli car, jaz bom skušala kamen zaklati.«

Hitro se je razširila novica, da se je vendar našel mladenič, ki se bo z nožem lotil kamna.

Vpričo množice in carja ter njegovih dvorjanikov potegne pastirica, preoblečena v fanta, nož izza pasu in začne kamen klati kakor jagnje. Pa seveda ni šlo in ni bilo krvi in tedaj se pastirica obrne k carju:

»O, svitli moj car, ti bi rad, da ti kamen zakoljem? Dobro, toda: kar ne živi, se tudi ubiti ne da. Vdihni ti najkraj temu kamnu življenje, pa če ga nato ne zakoljem, mi lahko odrežeš glavo!«

Car se je začudil nad tem umnim odgovorom in dejal: »Ti si najpametnejši fant v moji državi, postavil te bom za svojega ministra ali dvorjanika. Toda tole moraš prej storiti: Čez tri dni se mi iz domače vasi zopet vrni semkaj. Moraš prijahati, pa tudi ne jahati! Prinesi mi darilo, pa ga tudi ne prinesi! Vsi mi, mali in veliki, ti pridemo naproti, da te sprejmemo, a ti moraš to tako izvesti da te bomo sprejeli, a da te obenem ne bomo sprejeli.«

Pastirica se vrne v domačo vas in veli očetu, naj ji ulovi dva zajca in dva goloba. Tretjega dne zarana je spravila oba zajca v vrečo in jo izročila očetu: »Greva k carju in ko ti bom velela, izpusti zajca iz vreče.« Sama pa je vzela v roke oba goloba, se narobe vsedla na nizkega oslička ter z očetom krenila v mesto, kamor pa je najprej poslala nekega hlapca, da javi carju njen prihod.

Car je stal s svojim številnim spremstvom pred dvorom, ko se približa devojka. Zopet preoblečena v fanta je na osličku narobe sedeča jezдила tako da se je z nogami lahko dotikala zemlje in jih premikala kakor bi hodila. Očetu je tedaj velela naj iz vreče izpusti oba zajca, ki sta se pognala v dir, dvorjaniki pa za njim, da je car pred gradom ost skoraj sam.

Pastirica stopi predenj, mu pokloni oba goloba, a ko ju je hotel car prijeti, ju je pastirica izpustila da sta odrčala v zrak. Tedaj pravi pastirica:

»Vidiš, car, tvoji ljudje so me sprejeli, pa me tudi niso sprejeli, ker so se

razbežali za zajcema Jezdila sem in nisem jezdila Prinesla sem ti darilo pa ga tudi nisem prinesla.»

Car je bil ves osupljen in je dejal:

»Odslej te bom smatral za svojega sina.»

Pastirica pa mu je šepnila na uho: »Nisem fant, marveč dekle.»

»Nič za to.« je dejal car, »boš pa moja žena.»

Z velikimi svečanostmi se je čez nekaj tednov vršila poroka carja z bistro pastirico

Rešitev kvadrata št. 1

1. alem; 2 lipa, 3. epik; 4 maki.

Rešitev posetnice

Ruski emigrant.

King, detektivski pes

3.

Mulligan se je nekaj časa obotavljal. Sicer je bil na počitniškem potovanju, toda kriminalne zadeve v vročem pasu ne doživiš vsak dan, in razen tega je bila to morda izprememba, koristna za zdravje. Zato se je neutegoma odpravil z Wilsonom na kopno — Jimmija in psa seveda ni pozabil vzeti s seboj — in stal že čez malo časa v izropani pisarni lesene hišice, kjer je Wilson stanoval. »Mislim, da imajo Ho-Fan in njegovi pajdaši prste vmes,« je menil Wilson; eden izmed mojih ribičev mi je namreč prejle povedal, da je davj za rana videl na obzorju Ho-Fanov mali parnik. Mulligan je sam pri sebi nekaž zagodrnjal. Poznal je kitajskega morskega razbojnika. Ves svet je govoril o njem in njegovi tolpi. Spoprijeti se s Ho-Fanom ni bilo majhna reč in več ko dvomljivo je bilo, ali bo Wilson še kdaj videl svoje bisere. Nu, treba je bilo poskusiti. Takoj je policaj Kinga in mu dal ovohati vso pisarno, posebno pa železno blagajno in njeno okolico.

4.

»Najbolje bo, da začnemo takoj poizvedovati,« je Mulligan rekel Wilsonu. »če ne, nam uidejo malopridneži predaleč naprej!« Odvedel je Kinga pred hišo in mu velel, naj išče. Pes se je še isti mah spustil po sledi in tako hitro stekel naprej, da sta ga Mulligan in Jimmy komaj dohajala. Kakor vihra je šlo v grmovje in po skoraj nepredirni hosti preko vsega otoka, dokler ni pes čez dobršno uro obstal in se nape-to zagledal v daljavo.

(Dalje prihodnjič)

Kvadrat št. 2

1	A		1
2	A	I	V
3		E	
4	M		

1. del pluga; 2. —; 3. ograjna vrata; 4. cvetica.